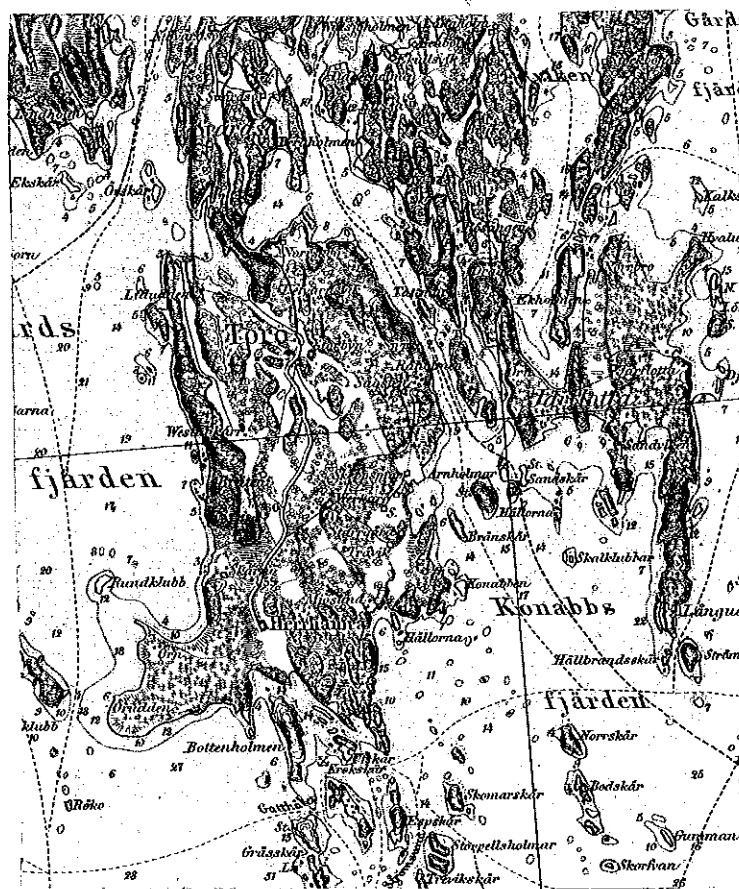

Förslag
till utdikning av mark tillhörande
Storbygårdens torrtägningsföretag
i Forö socken och Stockholms län
Upprättat år 1926 av

Nils Risberg
Statens Lantbruksingenjör.

U t l ä t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande utdikning av vattenskadad mark tillhörande Storby gård och Herrhamra i Torö socken, och Stockholms län, avgivet vid synoförrättning enligt vattenlagen år 1926.

Lägo.

Ifrågevarande avdikningsområde är beläget omkring 2 km. syd-sydväst om Torö kapell, å närslutna översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg. Det utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 23.71 hektar.

Nederbördsområde.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungörelsen den 13 april 1922 (N:r 191) med nr:is 62 och 63 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 3 juli 1926 förordnades undertecknad att handlägga förenlända förrättning. På grund härav och i anslutning

till sökandens vid undersökningen och vid sammanträde i Hrendet
framställda yrkanden har föreliggande plan för avdikningen upp-
rättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som
dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap.
62 § vattenlagen skall benämnas Storbygårdens torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handlinggning eller före-
tagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något
sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikets läge.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes
å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning här-
över upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som
innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nuvarande medelvatten-
ytan vid närmaste punkt i avloppsdiko, dit vatten kan ledas, med till-
lägg för fall för lägre från avloppet belägen mark.

För områdets avdikning föreslås ett huvudevlopp och
har detsamma å hithörande plankarta markerats med tvänne jämlöpande

röda linier.

Vattenmängd, lutningeförhållanden m.m.

Nederbördsområdet för avdikningsområdet är obe-
tydligt större än själva avdikningsområdet, varför några sär-
skilda hydrografiska beräkningar ej ansetts erforderliga. Av-
loppets dimensioner hava därför föreslagits med hänsyn till en
i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt
möjligt fullständig torrläggning av sökandens i företaget in-
gående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritning-
en äro avloppets djup vid var och en av de långa detsamma ned-
slagna avvigningspålarna angivna, varjämte höjden över det an-
tagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett
flertal ställen angivits. Avloppets dimensioner å olika plat-
ser av detsamma framgå i övrigt av de uppritade sektionerna
samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall utföras i full överensstämmelse
med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan
som profilritningarna och skall vara påbörjat senast inom

två år efter det denna förrättning vunnit laga kraft samt vara fullbordad inom fyra år efter samma tid. Har företaget icke bragts till slut inom nysannömda tid, vare frågan om företaget förfallen, dock må, om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, vattendomstolen på därom före nämnda tids utgång gjord ansökan bevilja anstånd med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikeningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Då det för närvarande endast är två deltagare i företaget behöver någon styrelse för företaget ej utses. Skulle framdeles genom någon åtgärd deltagarna bliva fler än två skall någon av storbygården i¹² sammankalla intressenterna för styrelseval och skall val av styrelse anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Enligt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Dikesjorden.

Den ur avloppet upptagna jordmassan skall såväl vid

avloppets första upptagande som vid framtida renningar uppläggas vid sidan av avloppet men får ej läggas närmare det nya avloppets kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtiende meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 1st. Ngobro och har för densamma särskild förslagsritning upprättats.

Fixpunkter.

Till löning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter i form av kors inbyggna i berg och i jordfasta stenar. Deras lägen i plan samt deras höjder över antaget horisontalplan äro å såväl plan som profilritningen angivna. De skola noga bevaras och få ej dönnas av jord eller annat. Borttages eller fördrivas desamma uppsättiligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Avesyning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingenjör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

Det här föreslagna avloppet skall vart annat år samt så ofta det dessomellan erfordras rensas från anhopade slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppets första upptagande.

Då kostnaderna för den nyuppförda bräns underhåll ej blir större än förut skall detsamma bekostas av den eller de som hittills haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppet eller annan åtgärd, varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tillas, och skall, därest skada uppstår genom deltagares påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande skyndsamt sedan den försumlige varder

därom anmodad, må den som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 13 kap. 16 § kalla två ojjviga män att hålla besiktning och åger sedan bristen blivit av dem vitsordad, att på den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmåttning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ågofigurs höjdliga över medelvattenytan i avloppet, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och måttavvågad samt begränsad medels en kurva belägen på full terrällgningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppet tilllagts erforderligt fall.

Ersättningar.

Synomännön föreskriva jämlikt jordägarens ^ddärom gjorda uttalande att ersättning för mark, som åtgär för avloppets utvidgning skall utgå, All ersättning utgår efter en grund av 1000 kr. pr hektar.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag skall sådan utgå och skall densamma beräknas sedan arbetet utförts och utgå efter sådan grund att mark, som

tages i anspråk, skall ersättas med 1.200:- kronor pr hektar.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännan förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk föratt kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av såkt anstånd bestämda tiden. Är skada eller intrånget av betydighet, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har Högradering varit nödvändig och har densamma verkstälts efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje Högfigur upptaxerats pr hektar, och finnes dessa värden för fullt torrlagda Högfigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden. För Högfigurer, vilka äro högre än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd

med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1,0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjd, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppet, vinner nytta av den i detta företa föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr hektar verkstälts.

För beräkning av nuvarande värdet har den regel följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdeless och sålunda kommer genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark, medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" ommärkta kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring.

detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjd till den försumpande vattenytan i avloppet, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt släck medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurens höjd till över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan det blivande och nuvarande värdet eller det s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr har.

d/
I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ågofigur med hänsyn till dess yttnehåll beräknade och införda.

I övrigt må framhållas att synemännan i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som kunnat inverka på jordvärderingen.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken, som kommer att förbättras genom företag t, omfattar en areal av sammanlagt 18.66 hektar.

Dess blivande värde utgör 16.471:80 kronor.

Dess nuvarande " " 11.612:90 "

Förbättringsvärde sålunda 4.858:90 kronor.

Vattendomsstolsavgift.

Någon vattendomsstolsavgift i samband med förvarande företag erfordras ej.

Kostnadernas fördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handlingar. Företaget har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnas genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad hans mark därigenom berödes. Då någon framställning att få

erlägga bidrag till kostnaden för företags utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställt.

Synkostnaderna skola förskjutas av sökanden och skall för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelningen av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Talan mot förrättningen.

Den, som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Åsterbygdens vattendomsstol, adr. Stockholm. För talans bevarande skall saksägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomsstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomsstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 76 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft gående den är stadgad för så vitt icke inom den i förevarande moment stadgade tiden någon intressent inläm-

nat sina till vattendomsstolen ställda besvär.

Spikhammar den 18 september 1926.

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

Karl Boman.

A. Öhgren.

Gode man.

Gode man.